

ЯДЕРНИЙ МОНІТОР

Видання Світової інформаційної служби з енергетики (WISE) та Інформаційного центру з ядерної енергетики (NIRS). Українська версія видається ММГО "Екоклуб".

wise

Екоклуб

20.08.2013 – 10.09.2013

В УКРАЇНІ

- [На Запорізькій АЕС комплекс з переробки твердих радіоактивних відходів поповнився новим обладнанням.](#) З трьох установок, які будуть пов'язані в єдиний технологічний автоматизований процес, суперпрес вже змонтований і знаходиться всередині будівлі. Надалі буде змонтована система моніторингу хімічних та радіаційних викидів з установки спалювання. Четверта установка фрагментації РАВ - знаходиться в старій будівлі СТРВ (сховище твердих радіоактивних відходів) і вже готова до експлуатації.
- Кабінет Міністрів доручив Міністерству оборони, Міністерству внутрішніх справ, Міністерству енергетики і вугільній промисловості та Міністерству юстиції, Національній академії наук і Державному агентству із управління зони відчуження [розмістити при атомних електростанціях підрозділу протиповітряної оборони Збройних сил із зенітними ракетно-артилерійським озброєнням далекої дії до червня 2016 року.](#)
- [Повна реконструкція двох з трьох систем безпеки енергоблоку №1 Южно-Української АЕС на сьогодні завершена.](#) Поточний стан реалізації заходів Комплексної (зведеної) програми підвищення безпеки на першому і другому енергоблоках, а також заходів з продовження терміну їх експлуатації. Становить: з 87 обов'язкових до реалізації на першому енергоблоці заходів на сьогодні в повному обсязі виконано 30. У стадії виконання знаходяться 57. За словами в.о. директора ЮУАЕС Миколи Кузнецова, особливу увагу було приділено десяти «постфукусімським» заходам з підвищення безпеки, один з яких вже виконаний, по решті відзначена висока готовність.
- [Реалізація проекту «Удосконалення методологій експлуатаційного неруйнівного контролю елементів АЕС» на Рівненській АЕС завершується.](#) Загалом проект реалізується за такими напрямками:
 - удосконалення технології експлуатаційного контролю металу корпусів реакторів ВВЕР з використанням автоматизованих систем контролю;
 - удосконалення технології вихорострумового контролю теплообмінних труб парогенераторів;
 - удосконалення ручного ультразвукового контролю аустенітних і композитних зварних з'єднань;
 - удосконалення технології та методів контролю герметичності;
 - основи цифрової радіографії зварних з'єднань та елементів трубопроводів;
 - методи аналізу і оцінки виявлених у процесі експлуатації тріщиноподібних дефектів у трубопроводах і обладнанні АЕС.

В Україні

Сусіди

У світі

Фінанси

Інформаційний тур

«За без'ядерну

Україну»

Стан АЕС

- [29 серпня, відбувся прес-тур, присвячений сорокаріччю з початку будівництва Рівненської АЕС та м. Кузнецовськ. Участь у ньому взяли представники провідних газет і телерадіокомпаній Рівненщини та Волині. Репортаж від рівненських журналістів – \[РАЕС очима журналістів: фотоекскурсія\]\(#\) та волинських – \[Журналістів запросили на Рівненську атомну електростанцію, щоб довести — її діяльність не шкодить не тільки довкіллю, а й безпечна для людей, які працюють за кілька кроків від реактора.\]\(#\)](#)

СУСІДИ

- [«Росатом» и финская Fennovoima заявили о возможной сделке по строительству в Финляндии реактора ВВЭР-1200 за 6,4 млрд Евро.](#) Ранее на этой неделе было объявлено, что в рамках сделки «Росатом» может приобрести 34% или больше акций финской компании и, таким образом, инвестировать в проект. В течение последних лет в России случилось несколько коррупционных скандалов, в рамках которых способность предприятий «Росатома» производить качественное оборудование для АЭС оказалась под вопросом.
- [«Росатом» об'єднує зусилля з компанією Rolls-Royce та фінською енергетичною компанією Fortum,](#) щоб оцінити, чи може бути представлена на британському ринку російська технологія ядерних реакторів. Як і угоди з Rolls-Royce та Fortum, «Росатом» також підписав меморандум про взаєморозуміння з урядом Великобританії для створення партнерства, що матиме на меті комерційні нагоди в ядерному секторі в інших країнах.

У СВІТІ

- [Доля проекту АЕС "Белене" знаходиться в руках депутатів парламенту країни,](#) заявив міністр економіки та енергетики Болгарії Драгомір Стойнев. «Що стосується АЕС "Белене", цей проект був заморожений парламентом, і лише парламент може вирішити, продовжувати роботу чи ні», додав Стойнев.
- [«Westinghouse розглядає можливість будівництва нових АЕС в Європі. Перспективи компанія бачить, наприклад, у Великобританії, Швеції, Польщі та Угорщині».](#) Про це в інтерв'ю чеським ЗМІ заявив представник компанії в Чеській Республіці Павло Яник, коментуючи хід тендеру на добудову АЕС «Темелін», в якому беруть участь американо-японська компанія Westinghouse і чесько-російський консорціум MIP.1200.
- На аварийной японской АЭС зафиксирован резкий рост уровня радиации. Измерительные приборы показали 2 тыс. 200 миллизивертов, в то время как предыдущий рекорд недельной давности составлял 1 тыс. 800. [Оба показателя достаточно велики, чтобы убить человека без специального костюма за несколько часов.](#)

ФІНАНСИ

- Кабінет Міністрів вирішив збільшити фінансування [програми підвищення безпеки енергоблоків атомних станцій в 2011-2017 роках на 4,298 млрд до 16,798 млрд гривень.](#) Також уряд передбачив можливість щорічного уточнення цієї суми для більш ефективної реалізації комплексних заходів. Частково цю суму буде отримано від продажу електро- і теплоенергії, виробленої на об'єктах НАЕК "Енергоатом", на внутрішньому ринку. Інші джерела фінансування Міністерство енергетики й вугільної промисловості ще погодить із Міністерством фінансів. Додаткове фінансування, в якому виникла потреба у 2013 році, фахівці Держінспекції з

атомного регулювання, зокрема, [пов'язують із посиленням безпеки ядерних об'єктів після аварії на японській АЕС «Фукусіма-1» у 2011 році.](#)

- [Центр досліджень енергетики починає публікацію серії матеріалів, посвячених оцінці вартості будівництва та експлуатації атомних станцій.](#) Атомні електростанції досить дорогі в будівництві, але відносно дешеві в експлуатації. У багатьох місцях ядерна енергія конкурує з ископаемим паливом як засіб виробництва електроенергії. Утилізація відходів та виведення станцій з експлуатації входять до операційних витрат. Якщо звернути увагу на соціальні, медичні та екологічні витрати використання ископаемого палива, то економіка ядерної енергетики стає значно вигіднішою.

Інформаційний тур «За без'ядерну Україну»

Активісти природоохоронних громадських організацій провели інформаційний тур «За без'ядерну Україну» навколо Запорізької АЕС. Метою заходу є донесення неупередженої інформації про стан ядерної енергетики та альтернативні шляхи забезпечення енергетичних потреб людей.

Стежками туру:

МАРГАНЕЦЬКИЙ ЛЕНІН ВИПРОМІНЮЄ РАДІАЦІЮ

Тур «ЗА БЕЗ'ЯДЕРНУ УКРАЇНУ»: день 1

Звідси до найбільшої у Європі атомної електростанції – Запорізької всього лише 8 км. Для тутешніх – це реальна загроза здоров'ю та життю, якої не можуть позбавити жодні пільги з боку держави.

Перший та другий блоки Запорізької АЕС вже вичерпують свій ресурс. Але в планах уряду продовжити їхню експлуатацію у строк, не передбачений проектом без проведення оцінки реального впливу на довкілля. Думкою громадськості Кабінет Міністрів України не поцікавився попри те, що йдеться про ухвалення екологічно важливого рішення, що є порушенням законодавства, зокрема, статей Конституції 16, 41, 50 та міжнародної Конвенції Еспо.

Нагадати про це мешканцям прилеглих до ЗАЕС територій вирішили громадські активісти із рівненського Екоклубу та Національного екологічного центру України. Марганець – перше місто, до якого вони вирушили. Тут волонтерам всього за кілька годин вдалося зібрати десятки звернень до уряду з вимогою вжити заходів щодо можливих порушень прав та законних інтересів ([текст](#)).

Перших підписантів вони зустріли в доволі популярному серед марганчан місці – сквері біля вулиці Радянська, над яким височіє гранітний пам'ятник Леніну. Учасники антиядерного туру за допомогою радіометра визначили, що монумент має радіаційний фон 50 мкР/год. Це перевищує норму у три з половиною рази. Ті, хто звик гуляти тут, про опромінення здогадуються, але найчастіше просто знизують плечима, мовляв, що вдієш, і запитують, хіба є інші варіанти?

Щоб запевнити, що такі є, представники Екоклубу демонструють їм свою сонячну «вуличну магію» і розповідають, як це працює:

- Сонячний колектор – прилад, що нагріває воду завдяки енергії сонця. Його можна зробити власноруч – і встановити у себе на даху або фасаді будинку.
- Сонячний модуль – установка, що перетворює сонячне випромінювання на електроенергію.

Ці пристрої – доказ того, що, використовуючи саму лише сонячну енергію, можна суттєво зменшити споживання електричної енергії. Найбільший ажіотаж вони викликали у людей сімейних, представників міліції та місцевої влади.

А от дітей ліцею №10 цими та подібними речами вже не здивувати. У їхньому навчальному закладі ефективно використання ресурсів – це нещодавно впроваджене кредо: з весни збирають батарейки для переробки, а вже з першого вересня планують запустити свій власний сонячний колектор.

«Ми – мешканці маленького провінційного містечка. Для того, щоб жити комфортно в цьому світі, треба навчитися берегти те, що нам дано природою», – вважає директор школи Олена Жадько. Разом зі своїми колегами вона виграла грант у фонді сприяння місцевому самоврядуванню на проект «Енергозбереження як шлях до сталого розвитку». Тепер у них ще й на шкільній кухні працює енергозберігаюча техніка.

[Нікополь: +100](#)

Тур «ЗА БЕЗ'ЯДЕРНУ УКРАЇНУ»: день 2

Щонайменше стільки підписів активісти антиядерного руху зібрали за другий день кампанії. Акція, що проходила біля центрального універмагу, у нікопольчан викликала неабиякий інтерес та ентузіазм: роздатковий матеріал розібрали, а дізнавшись від учасників кампанії, що йдеться про Запорізьку АЕС, самі бралися розповідати про небезпеки від її роботи та особисті трагедії.

"Зважаючи на те, що Нікополь входить в зону спостереження навколо ЗАЕС, місцеве населення повинно отримувати соціальні пільги та платити за електроенергію менше - це передбачено законодавством, але на практиці не відбувається", - розповідає Тетяна Вербицька, експерт з енергетичної політики Національного екологічного центру України. Крім того, - каже вона, - у всіх цих містах мають бути встановлені прилади для відображення рівня радіації. А їх кілька років тому познімали, на що нарікають також і самі нікопольчани.

[Місто на межі - Дніпрорудний](#)

Сенсацією для жителів Дніпрорудного стало існування громадських неполітичних і некомерційних організацій. Дехто до останнього не міг повірити, що одні люди готові абсолютно безкоштовно захищати права інших людей. Не меншою новиною виявилась інформація про наміри продовжити використання енергоблоку №1 Запорізької АЕС у понадпроектний термін.

Згідно інформації отриманої від ЗАЕС, Дніпрорудне входить в зону спостереження. Однак, серед мешканців поширені різні погляди. Зокрема, дехто говорить що умовна межа, за якою закінчується зона спостереження, проходить під порогом однієї з міських церков. Інші кажуть що не отримують компенсацію за ризик знаходження в зоні спостереження. Природоохоронці вважають що існування таких чуток свідчить про низьку поінформованість населення.

Зупинка інформаційного туру в Дніпрорудному виявилася дійсно спекотною. Ймовірно, що саме висока сонячна активність спонукала мешканців виявляти жвавий інтерес і до сонячних фотоелементів і до сонячних водонагрівачів. Діти цікавились відновлюваними джерелами енергії не менше ніж дорослі. А ще дітям сподобались наклейки з емблемою всесвітнього антиядерного руху «Ядерна енергетика? Ні, дякуємо!», їх розібрали майже усі. Ймовірно що це гасло швидко розійдеться Дніпрорудним.

[У Запоріжжі фінішував інформаційний тур "За без'ядерну Україну"](#)

31 серпня 2013 року в м. Запоріжжя фінішував інформаційний тур «За без'ядерну Україну» – п'ята інформаційна кампанія громадських організацій у галузі охорони навколишнього середовища, що цього разу проклала маршрут через 6 міст: Марганець, Нікополь, Кам'янка-Дніпровська, Енергодар, Дніпрорудне та Запоріжжя. Про це повідомляє ГО "Еко клуб".

В рамках заходу піднімалися питання безпеки продовження роботи енергоблоків №1 та 2 Запорізької АЕС, термін експлуатації яких спливає у 2014 та 2015 роках відповідно, місцевим мешканцям надавали неупереджену інформацію про стан ядерної енергетики, а також про альтернативні шляхи забезпечення енергетичних потреб українців.

У кожному місті організатори збирали підписи під офіційним зверненням до Кабінету Міністрів України з вимогою проведення оцінки впливу на навколишнє середовище та врахування думки громадськості при вирішенні питання продовження експлуатації зазначених блоків Запорізької АЕС у понадпроектний термін.

Саме обмеженість інформаційного поля та нав'язані стереотипи, що пропагандуються традиційним лоббі, на думку організаторів, є одним із ключових каменів на шляху розвитку «зелених» технологій в Україні. При цьому в умовах вичерпання природних ресурсів найгостріше постають питання енергоефективності. За оцінками експертів, щорічний обсяг втрат української економіки від неефективного енергоспоживання оцінюється на рівні 15-17 млрд. дол. США, а кошти, вкладені в енергозбереження, забезпечать у 4-10 разів вищий економічний ефект, аніж інвестування у нові генеруючі потужності.

Попри високий інтерес до акції, формат спілкування з місцевим населенням суттєво відрізнявся в містечках: у Дніпрорудному адмінресурс навіть намагався зупинити акцію, у Марганці та Нікополі люди проявляли високу активність, а деінде з обережністю говорили про сумнівні перспективи відновлюваних джерел енергії чи ризики втрати робочих місць, якими забезпечує фактично цілий регіон ЗАЕС.

Активісти ж мали свої беззаперечні аргументи:

По-перше, додаткові викиди радіонуклідів у навколишнє середовище, через фізичне «старіння» устаткування, руйнування металевих частин та появу мікротріщин. При цьому модернізація реакторів, які вичерпали свій ресурс, не гарантує їхньої безпеки. Це підтвердив інцидент у 2011 році на першому блоці Рівенської АЕС через місяць після продовження його роботи. Крім того, за підрахунками експертів НЕЦУ, два додаткових десятиліття роботи 11 енергоблоків АЕС означають накопичення у відпрацьованому ядерному паливі близько 3750-4500 т урану та 21-37 т плутонію. Проблема їхнього захоронення і досі не вирішено.

Також невідомо, чи витримають блоки землетрус. Попри те, що сейсмічність на майданчику ЗАЕС може досягати 7-8 балів (за 9,5 бальною шкалою), сейсмологічний моніторинг на 3 із 4 діючих АЕС в Україні не ведеться.

Українська «допустима» норма також не синонім до «безпечна», адже не всі радіонукліди можна виявити. При цьому в державі немає і досі єдиної державної системи контролю та обліку індивідуальних доз опромінення населення, тоді як доведено, що кількість випадків захворювання лейкемією серед населення, що проживає в околицях АЕС, зростає: у дітей в 10 разів, у дорослих – в 4. До переліку «атомних» хвороб відносяться також онкологічні захворювання, безпліддя та мутації при народженні, ураження органів зору та ендокринної системи, прискорене старіння організму та ін..

Атомні реактори забруднюють не тільки повітря, а й ґрунти та підземні води, здійснюють згубний вплив на флору та фауну водоймищ (лише третина теплової енергії перетворюється на електричну). АЕС – колосальні споживачі прісної води: тільки на ЗАЕС протягом року випаровується понад 100 млн. м³ води. Для порівняння експерти НЕЦУ проводять паралель з 1,5 млн. залізничних цистерн або потягом довжиною 18 тис. км, який своєю протяжністю зміг би перетнути Україну з Заходу на Схід 14 разів.

Всі ці факти, без сумніву, стосуються життя кожного українця, який має право знати про них.

Тур був організований ГО «Екоклуб» (м. Рівне), за підтримки Національного екологічного центру України (м. Київ) та Асоціації відновлювальної енергетики «Альтернатива» (м. Київ), за фінансової підтримки Фонду імені Гайнріха Бюлля та Європейського Союзу.

З місцевої преси:

[Радиактивний Ленин или атомная угроза на пороге Никополя](#) Во время дневной прогулки, я совсем случайно, попал на интересную акцию, которую проводили молодые люди, приехавшие в наш город на своем маленьком фургончике. Сразу бросились в глаза конструкции из солнечных батарей, которые были выставлены на общий обзор. А так как вопрос альтернативных безвредных источников питания меня интересует давно, я с интересом начал изучать обстановку. Были расставлены столики, на которых было достаточно много проспектов и печатных брошюр, направленных на осведомление украинцев об угрозе опасности атомных источников питания и тут же, как альтернатива, методичка по сбору водонагревателя на солнечном питании. На столиках проходящие люди заполняли какие-то бумаги и рассуждали о дне грядущем.

[Обзор антиядерного тура в місцевих новинах Энергодару.](#)

СТАН АЕС НА 4.09.2013

10 вересня на атомних станціях України в роботі 10 з 15 енергоблоків.

На енергоблоці №1 Южно-Української АЕС 190-а доба капітального планового ремонту.

На енергоблоці №1 Запорізької АЕС 39-а доба середнього планового ремонту.

На енергоблоці №2 Хмельницької АЕС 33-а доба середнього планового ремонту.

На енергоблоці №3 Южно-Української АЕС 25-а доба капітального планового ремонту.

[1 вересня о 01:06 енергоблок №1 Рівненської АЕС було відключено від енергомережі у зв'язку з балансовим обмеженням і переведено у «гарячий» резерв. Заявка до 30 вересня 2013 року.](#)

З 9 серпня по 10 вересня на атомних станціях України в роботі перебуває 10 з 15 енергоблоків.

! УВАГА !

РОЗШУКУЄТЬСЯ

РЕДАКТОР ЕЛЕКТРОННОГО ВИДАННЯ «ЯДЕРНИЙ МОНІТОР»

ІДЕАЛЬНИЙ КАНДИДАТ

- ✓ Вміє писати та редагувати тексти
- ✓ Знає англійську мову
- ✓ Має технічну, екологічну чи інженерну освіту, може бути ще студентом
- ✓ Розуміє базові проблеми енергетики
- ✓ Володіє сучасними веб-сервісами

ЩО МИ ПРОПОНУЄМО

- ☺ Часткова зайнятість
- ☺ Можливість працювати дистанційно
- ☺ Офіційне працевлаштування
- ☺ Гідна оплата праці

Свої резюме надсилайте на
email press@ecoclubrivne.org
до 01 жовтня включно.

WISE/NIRS Nuclear Monitor – Ядерний Монітор

Інформаційний центр з ядерної енергетики NIRS (Nuclear Information & Resource Service) був створений 1978 році у Вашингтоні, США.

Всесвітня інформаційна служба з енергетики WISE (World Information Service on Energy) була створена у тому ж році у Амстердамі, Нідерланди. NIRS та WISE об'єднали свої зусилля у 2000 році, створивши всесвітню мережу інформаційних та ресурсних центрів для громадян, екологічних підприємств, які занепокоєні ядерною енергією, радіоактивними викидами, радіацією та цікавляться питаннями відновлюваної енергетики. “Nuclear Monitor”, англomовний бюлетень WISE/NIRS, публікує міжнародну інформацію 20 разів на рік.

„Ядерний монітор” українською мовою видає громадська екологічна організація „Екоclub”. Бюлетень виходить біля 20 разів на рік, поширюється безкоштовно.

Діяльність ММГО «Екоclub» здійснюється за фінансової підтримки Фонду ім. Гайнріха Бюлля.

Контактна інформація:

електронна пошта: office@ecoclubrivne.org; сайт - www.ecoclubrivne.org

телефон: +38 0362 26 78 91 або 067 360 71 58

адреса офісу: вул. Л.Лісовської 5, м. Рівне; поштова адреса: а/с 73, 33023 Рівне, Україна

WISE International

P.O. Box 59636
1040 LC Amsterdam
The Netherlands
Tel: +31 20 612 63 68
Email: info@wiseinternational.org
Web: www.wiseinternational.org

NIRS

6930 Carroll Avenue, Suite 340
Takoma Park, MD 20912
Tel: +1 301-270-NIRS
(+1 301-270-6477)
Fax: +1 301-270-4291
Email: nirsnet@nirs.org
Web: www.nirs.org

NIRS Southeast

P.O. Box 7586
Asheville, NC 28802
USA
Tel: +1 828 675 1792
Email: nirs@main.nc.us

WISE Argentina

c/o Taller Ecologista
CC 441
2000 Rosario
Argentina
Email: wiseros@ciudad.com.ar
Web: www.taller.org.ar

WISE Austria

c/o atomstopp
Roland Egger
Promenade 37

4020 Linz

Tel: +43 732 774275

Fax: +43 732 785602

WISE Czech Republic

c/o Jan Beranek
Chytalky 24
594 55 Dolni Loucky
Czech Republic
Tel: +420 604 207305
Email: wisebrno@ecn.cz
Web: www.wisebrno.cz

WISE India

42/27 Esankai Mani Veethy
Prakkai Road Jn.
Nagercoil 629 002, Tamil Nadu
India
Email: drspudayakumar@yahoo.com;

WISE Japan

P.O. Box 1, Konan Post Office
Hiroshima City 739-1491
Japan

WISE Russia

Moskovsky prospekt 120-34
236006 Kaliningrad
Russia
Tel/fax: +7 903 299 75 84
Email: ecodefense@rambler.ru
Web: www.anti-atom.ru

WISE Slovakia

c/o SZOPK Sirius
Katarina Bartovicova
Godrova 3/b

811 06 Bratislava
Slovak Republic

Tel: +421 905 935353

Email: wise@wise.sk

Web: www.wise.sk

WISE South Africa

c/o Earthlife Africa Cape Town
Maya Aberman
po Box 176
Observatory 7935
Cape Town
South Africa
Tel: + 27 21 447 4912
Email: coordinator@earthlife-ct.org.za
Web: www.earthlife-ct.org.za

WISE Sweden

c/o FMKK
Tegelviksgatan 40
116 41 Stockholm
Sweden
Tel: +46 8 84 1490
Fax: +46 8 84 5181
Email: info@folkkampanjen.se
Web: www.folkkampanjen.se

WISE Uranium

Peter Diehl
Am Schwedenteich 4
01477 Arnisdorf
Germany
Tel: +49 35200 20737
Email: uranium@t-online.de
Web: www.wise-uranium.org